

UCHWAŁA Nr 28 RADY MINISTRÓW

z dnia 18 stycznia 1957 r.

w sprawie zasad i trybu wydawania przez banki państwowym przedsiębiorstwom środków pieniężnych na fundusz płac.

§ 1. 1. W państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych i ich zakładach na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym środki pieniężne na fundusz płac (łącznie osobowy i bezosobowy) za kolejne miesiące kwartału, w obrachunku narastającym od początku kwartału, nie mogą przekraczać planowanego funduszu płac, skorygowanego o procent wykonania planu produkcji globalnej w cenach porównywalnych, liczonej narastająco od początku kwartału.

2. Środki pieniężne zapotrzebowane przez państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) na fundusz płac powyżej granicy, o której mowa w ust. 1, stanowią przekroczenie funduszu płac.

3. W przypadku gdy granica kwotowa (ust. 1), do której mogą być czerpane środki pieniężne na fundusz płac w skali kwartału kalendarzowego, jest wyższa od sumy środków faktycznie zapotrzebowanych, powstaje w państwowym przedsiębiorstwie przemysłowym (zakładzie na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) oszczędność funduszu płac.

4. Dla poszczególnych gałęzi przemysłu mogą być — na wniosek właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) — przewidziane w instrukcji bankowej (§ 14) wyjątki od zasady, o której mowa w ust. 1.

§ 2. 1. Jeżeli kwota przekroczenia funduszu płac (§ 1 ust. 2) nie mieści się w oszczędnościach poprzednich kwartałów danego roku kalendarzowego, państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) powinno kwotę przekroczenia wygospodarować do końca następnego kwartału (nie później jednak niż do końca roku kalendarzowego).

2. W przypadku gdy państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) wykazuje przekroczenie funduszu płac, które nie znajduje pokrycia w oszczędnościach poprzednich kwartałów danego roku kalendarzowego, prawidłowość gospodarki funduszem płac oraz dyscyplina płac w przedsiębiorstwie (zakładzie) powinny być — na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa lub z inicjatywy rady robotniczej — omówione przez radę robotniczą.

3. Do czasu wygospodarowania kwoty przekroczenia funduszu płac, nie dłużej jednak niż do końca roku kalendarzowego, państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) będzie opłacać odsetki karne od kwoty przekroczenia w wysokości 18% w stosunku rocznym.

4. Państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) powinno zawiadomić na piśmie oddział banku i centralny zarząd przemysłu (inną jednostkę nadrzędną) o środkach podjętych dla wygospodarowania kwoty przekroczenia funduszu płac, nie znajdującego pokrycia w oszczędnościach.

§ 3. 1. W przypadku przekroczenia funduszu płac przez państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym), nie znajdującego pokrycia w oszczędnościach poprzednich kwartałów danego roku kalendarzowego, oddział Narodowego Banku Polskiego zawiadamia o tym centralny zarząd przemysłu (inną jednostkę nadrzędną).

2. Centralny zarząd przemysłu (inna jednostka nadrzędna):

- a) zbada przyczyny przekroczenia funduszu płac i wyda odpowiednie zarządzenia,
- b) zawiesi wypłatę najbliższej premii dyrektorowi państwowego przedsiębiorstwa przemysłowego (zakładu na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym),
- c) zarządzi zawieszenie najbliższej premii:
 - pracownikom umysłowym, premiovanym za wyniki działalności całego przedsiębiorstwa (zakładu),
 - innym pracownikom umysłowym winnym dopuszczenia do przekroczenia funduszu płac i odpowiedzialnym za gospodarke funduszem płac w przedsiębiorstwie (zakładzie).

3. W przypadku gdy kwota przekroczenia funduszu płac wynosi 15% lub więcej ogólnej sumy wynagrodzenia podstawowego pracowników umysłowych, o których mowa w ust. 2 lit. b) i c) — premię należy zawiesić w wysokości 15% wynagrodzenia podstawowego tych pracowników. Jeżeli wysokość przypadającej premii jest niższa od 15% wynagrodzenia podstawowego pracowników, o których mowa w ust. 2 lit. b)

i c), premię zawiesza się w pełnej wysokości. Gdy kwota przekroczenia funduszu płac jest niższa od 15% ogólnej sumy wynagrodzenia podstawowego pracowników, o których mowa w ust. 2 lit. b) i c), ogólna kwota zawieszona premii nie może przewyższać kwoty przekroczenia funduszu płac.

4. Jeżeli państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) wygospodaruje kwotę przekroczenia funduszu płac w okresie ustalonym w § 2, premia, zawieszona zgodnie z ust. 2 lit. b) i c) i ust. 3, podlega wypłacie; wypłata następuje na podstawie decyzji centralnego zarządu przemysłu (innej jednostki nadrzędnej).

5. Zarządzenia właściwych ministrów (kierowników urzędów centralnych) wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministrem Finansów mogą określić inne kategorie pracowników umysłowych, do których stosuje się przepis ust. 2 lit. b) i c).

§ 4. W przypadku niewykonania planu produkcji premia przyznana na zasadach uchwały nr 594 Prezydium Rządu z dnia 29 września 1956 r. w sprawie tymczasowych zasad premiowania pracowników umysłowych nie podlega zawieszeniu w trybie § 3.

§ 5. 1. W regulaminach premiowania pracowników umysłowych należy wprowadzić z mocą od dnia 1 lutego 1957 r. postanowienie, że w przypadku przekroczenia funduszu płac zawiesza się premię pracownikom wymienionym w § 3 ust. 2 lit. b) i c) i ust. 5 na warunkach określonych w § 3 ust. 3 i 4.

2. Postanowienie ust. 1 obowiązuje w stosunku do pracowników zatrudnionych w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały z zachowaniem ustawowego okresu wypowiedzenia warunków premiowania.

§ 6. Jeżeli państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) na podstawie bilansu i innych dokumentów udowodni wobec oddziału Narodowego Banku Polskiego i centralnego zarządu przemysłu (innej jednostki nadrzędnej), że przekroczenie funduszu płac było ekonomicznie uzasadnione, powodując w szczególności zmniejszenie innych kosztów albo zwiększenie zysku lub powstało wskutek wypłaty premii oszczędnościowych, nie stosuje się rygorów przewidzianych w § 2 i § 3.

§ 7. Odsetki karne od sumy przekroczenia funduszu płac zostaną państwowemu przedsiębiorstwu przemysłowemu (zakładowi na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) zwrócone, jeżeli przedsiębiorstwo (zakład) wygospodaruje kwotę przekroczenia funduszu płac w okresie ustalonym w § 2. W przypadku niewygosparowania przez przedsiębiorstwo (zakład) kwoty przekroczenia funduszu płac zapłacone odsetki karne zostaną po okresie przewidzianym do wygosparowania przekroczenia funduszu płac przekazane do budżetu Państwa.

§ 8. 1. Państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe (zakłady na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) składają we właściwych oddziałach Narodowego Banku Polskiego:

- a) roczny plan produkcji globalnej w cenach porównywalnych oraz roczny plan funduszu płac z rozbięciem na kwartały,
- b) kwartalno-miesięczny plan produkcji globalnej w cenach porównywalnych i kwartalno-miesięczny plan funduszu płac.

2. W przypadku gdy ustalony przez państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) plan produkcji globalnej w cenach porównywalnych w sposób nie uzasadniony odbiega od założeń wskaźnika produkcji towarowej w cenach zbytu, ustalonego przez centralny zarząd przemysłu (inną jednostkę nadrzędną), lub gdy podział rocznego planu produkcji i funduszu płac na kwartały budzi zasadnicze zastrzeżenia, oddział Na-

rodowego Banku Polskiego może zgłosić przedsiębiorstwu (zakładowi) swoje uwagi. Jeżeli przedsiębiorstwo lub zakład nie uwzględni zastrzeżeń i uwag oddziału banku, oddział może zażądać ustosunkowania się do nich przez centralny zarząd przemysłu (inną jednostkę nadrzędną).

§ 9. 1. W przypadku przekroczenia kwartalnego planu funduszu płac w skali centralnego zarządu przemysłu (innej jednostki nadrzędnej) ponad 2% przyczyny przekroczenia funduszu płac oraz środki potrzebne dla poprawy w zakresie gospodarki funduszem płac powinny być omówione przez kolegium ministerstwa (urzędu centralnego) z udziałem przedstawicieli Ministra Kontroli Państwowej oraz Prezesa Narodowego Banku Polskiego. Kolegium ministerstwa (urzędu centralnego) po rozpatrzeniu przyczyn przekroczenia funduszu płac może podjąć uchwałę o zmniejszeniu lub zamknięciu kredytów na fundusz nagród w centralnym zarządzie przemysłu (innej jednostce nadrzędnej).

2. W przypadku przekroczenia kwartalnego planu funduszu płac w skali wojewódzkiego zarządu przemysłu ponad 2% przyczyny przekroczenia funduszu płac oraz środki potrzebne dla poprawy w zakresie gospodarki funduszem płac powinny być omówione przez prezydium właściwej rady narodowej z udziałem przedstawicieli delegatury wojewódzkiej Ministerstwa Kontroli Państwowej oraz wojewódzkiego oddziału Narodowego Banku Polskiego. Prezydium rady narodowej po rozpatrzeniu przyczyn przekroczenia funduszu płac może podjąć uchwałę o zmniejszeniu lub zamknięciu kredytów na fundusz nagród w wojewódzkim zarządzie przemysłu.

3. W przypadku przekroczenia półrocznego lub rocznego funduszu płac ponad 2% w skali ministerstwa (urzędu centralnego) minister (kierownik urzędu centralnego) powinien złożyć sprawozdanie Radzie Ministrów o środkach zaradczych, które zostały podjęte dla przeciwdziałania przekroczeniom funduszu płac.

4. Przekroczenie funduszu płac w skali centralnego zarządu przemysłu (innej jednostki nadrzędnej) ma miejsce wówczas, gdy suma przekroczeń funduszu płac podległych państwowych przedsiębiorstw przemysłowych (zakładów na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) jest wyższa od sumy osiągniętych oszczędności. W przypadku gdy suma oszczędności osiągniętych w przedsiębiorstwach (zakładach), podległych danemu centralnemu zarządowi przemysłu (innej jednostce nadrzędnej), jest wyższa od przekroczeń funduszu płac, ma miejsce w centralnym zarządzie przemysłu (innej jednostce nadrzędnej) oszczędność funduszu płac.

5. Przekroczenie funduszu płac w skali ministerstwa (urzędu centralnego) ma miejsce wówczas, gdy suma przekroczeń funduszu płac centralnych zarządów przemysłu (innych jednostek nadrzędnych) jest wyższa od sumy oszczędności centralnych zarządów przemysłu (innych jednostek nadrzędnych), wchodzących w skład ministerstwa (urzędu centralnego).

§ 10. 1. Jeżeli państwowe przedsiębiorstwo przemysłowe (zakład na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) wykazuje systematyczne przekroczenia funduszu płac lub gdy przedsiębiorstwo (zakład) posiada poważne zobowiązania z tytułu niewygosparowania oszczędności na pokrycie tych przekroczeń, centralny zarząd przemysłu (inna jednostka nadrzędna) z własnej inicjatywy lub na wniosek oddziału banku powinien przeprowadzić szczegółowe badania gospodarki funduszem płac w przedsiębiorstwie (zakładzie) i podjąć środki w kierunku prawidłowego ukształtowania tej gospodarki.

2. W przypadku stwierdzenia świadomego łamania dyscypliny płac centralny zarząd przemysłu (inna jednostka nadrzędna) powinien w stosunku do osób winnych wyciągnąć konsekwencje służbowe, a w razie stwierdzenia przestępstwa przekazać sprawę organom powołanym do ich ścigania.

§ 11. 1. Narodowy Bank Polski ma prawo sprawdzania prawidłowości i rzetelności przedkładanych przez państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe (zakłady na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) dokumentów, jak również badania gospodarki funduszem płac przedsiębiorstw (zakładów).

2. Centralne zarządy przemysłu (inne jednostki nadrzędne) obowiązane są stosunkować się do uwag i propozycji Narodowego Banku Polskiego w ciągu 4 tygodni.

§ 12. 1. Minister Finansów w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) wyda w terminie do dnia 31 marca 1957 r. przepisy normujące zasady i tryb wydawania przez banki państwowym przedsiębiorstwom handlowym, usługowym, rolnym i leśnym oraz państwowym przedsiębiorstwom budowlano-montażowym środków pieniężnych na fundusz płac.

2. W tym samym terminie Minister Finansów wyda w porozumieniu z właściwymi centralami spółdzielni przepisy normujące zakres i tryb kontroli funduszu płac, wykonywanej przez banki w stosunku do spółdzielni (z wyjątkiem spółdzielni produkcyjnych).

3. Do czasu wydania przepisów, o których mowa w ust. 1 i 2, obowiązują dotychczasowe zasady bankowej kontroli funduszu płac.

§ 13. Zobowiązuje się Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do dostosowania w porozumieniu z bankami wzorów sprawozdań z wykonania funduszu płac do potrzeb kontroli funduszu płac.

§ 14. Szczegółowy tryb bankowej kontroli funduszu płac oraz dokumenty potrzebne bankowi do sprawowania tej kontroli określi instrukcja Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

§ 15. Składniki funduszu płac ustala instrukcja stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały.

§ 16. Tracą moc z zastrzeżeniem przepisu § 12 ust. 3:

1) uchwała nr 53 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1953 r. w sprawie wzmocnienia kontroli funduszu płac w gospodarce socjalistycznej (Monitor Polski Nr A-15, poz. 219);

2) uchwała nr 54 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1953 r. w sprawie zasad bankowej kontroli płac w państwowych i spółdzielczych przedsiębiorstwach przemysłowych, handlowych i usługowych na rozrachunku gospodarczym (Monitor Polski z 1953 r. Nr A-15, poz. 211, Nr A-72, poz. 867 oraz Nr A-110, poz. 1462, z 1954 r. Nr A-36, poz. 499 i z 1955 r. Nr 33, poz. 312);

3) uchwała nr 294 Prezydium Rządu z dnia 18 kwietnia 1953 r. w sprawie zasad wydawania przez banki specjalne środków na fundusz płac przedsiębiorstwom wykonawstwa inwestycyjnego oraz zasad i trybu kontroli bankowej (Monitor Polski Nr A-41, poz. 494);

4) uchwała nr 295 Prezydium Rządu z dnia 18 kwietnia 1953 r. w sprawie zasad bankowej kontroli płac w społeczno-gospodarstwach i przedsiębiorstwach rolnych działających według zasad rozrachunku gospodarczego (Monitor Polski Nr A-41, poz. 495);

5) uchwała nr 356 Prezydium Rządu z dnia 29 maja 1954 r. o warunkach wypłaty premii za wykonanie planów produkcyjnych (Monitor Polski Nr A-62, poz. 817);

6) uchwała nr 510 Prezydium Rządu z dnia 2 lipca 1955 r. zmieniająca uchwałę z dnia 10 stycznia 1953 r. w sprawie wzmocnienia kontroli funduszu płac w gospodarce socjalistycznej (Monitor Polski Nr 65, poz. 854);

7) § 2 i § 3 uchwały nr 290 Prezydium Rządu z dnia 9 kwietnia 1955 r. w sprawie podjęcia dodatkowych form walki o podniesienie dyscypliny funduszu płac.

§ 17. Wykonanie uchwały porucza się ministrom (kierownikom urzędów centralnych), przewodniczącym prezydiów wojewódzkich rad narodowych oraz Prezesowi Narodowego Banku Polskiego.

§ 18. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1957 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. *P. Jaroszewicz*

Załącznik do uchwały nr 28 Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 1957 r. (poz. 57).

INSTRUKCJA O SKŁADNIKACH FUNDUSZU PŁAC

§ 1. 1. Do funduszu płac zalicza się kwoty wykazane zgodnie z obowiązującymi przepisami (tabele płac i zaszeregowania, obowiązujące normy płacy itp.) przez zakład pracy do wypłaty za pracę wykonaną przez osoby stale i niestale zatrudnione w danym zakładzie pracy lub przez osoby zatrudnione na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia, niezależnie od źródeł finansowania i rodzaju dokumentów płatniczych (listy płacy, rachunki). Do funduszu płac zalicza się zatem należności zarówno za prace objęte planem, jak i wykonane poza planem.

2. Fundusz płac nie podlega pomniejszeniu o wszelkiego rodzaju potrącenia, jak np. podatek od wynagrodzenia, pobrane przez pracownika zaliczki, należność za mieszkanie i inne świadczenia komunalne oraz inne potrącenia dokonywane na podstawie prawomocnych tytułów wykonawczych lub na pokrycie rat pobranych pożyczek z pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych.

3. Jeżeli zatrudniony wykonuje powierzoną mu pracę przy użyciu swego sprzętu lub narzędzi, wówczas do funduszu płac wlicza się tylko tę część wykazanej do wypłaty należności, która przysługuje zatrudnionemu z tytułu należności za wykonaną pracę, natomiast kwot należnych zatrudnionemu za zużycie sprzętu lub narzędzi do funduszu płac nie wlicza się.

Dla określenia wysokości tej należności należy kierować się rzeczywistymi w danych warunkach kosztami zużycia sprzętu lub narzędzi.

Przepis niniejszy ma zastosowanie, jeżeli postanowienia układów zbiorowych pracy nie stanowią inaczej.

4. Do funduszu płac wykazanego za dany okres (miesiąc, kwartał, rok) wlicza się należności za prace wykonane lub zakończone w tym okresie, rozliczane do terminu ostatecznej wypłaty. Należności nie rozliczone do ustalonego obowiązującymi przepisami terminu ostatecznej wypłaty wlicza się do funduszu płac przypadającego na ten okres, w którym dokument płatniczy przekazano do wypłaty.

§ 2. W sprawozdaniu z wykonania planu funduszu płac za dany okres (miesiąc, kwartał, rok) wykazuje się wszystkie kwoty, o których mowa w § 1.

§ 3. Zakłady pracy są obowiązane prowadzić następującą ewidencję wydatków osobowych:

- 1) fundusz płac, o którym mowa w § 1, z podziałem na:
 - a) osobowy,
 - b) bezosobowy,
 - c) bezosobowy, który powstaje w wyniku dokonania przerzutu na koszty osobowe z pozostałych nakładów — poz. „usługi obce” planu kosztów własnych,

- d) honoraria,
e) prowizje w handlu drobnodetalicznym;
- 2) jednorazowe premie i nagrody;
 - 3) inne pieniężne i niepieniężne świadczenia na rzecz pracowników.
- § 4. Do funduszu płac zalicza się w szczególności:
- 1) płacę akordową, zależną od ilości jednostek produkcji (stawka akordowa, ewentualna zachęta akordowa oraz nadwyżka akordowa);
 - 2) płacę czasowo-godzinową, dniówkową, miesięczną (płace wynikające z osobistego zaszerogowania);
 - 3) płace w systemie prowizyjnym;
 - 4) płace ryczałtowe, dodatki funkcyjne, lokalne, specjalne;
 - 5) dopłaty z tytułu progresji akordowej;
 - 6) premie według obowiązujących regulaminów;
 - 7) dopłaty z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych i świątecznych;
 - 8) dopłaty za pracę nocną;
 - 9) dopłaty za szkodliwe i uciążliwe warunki pracy;
 - 10) dopłaty dla brygadzystów za kierownictwo;
 - 11) dopłaty za szkolenie wewnątrzzakładowe, kierownictwo pracą praktykantów itp.;
 - 12) dopłaty za wysługę lat;
 - 13) płace za przestój i braki powstałe nie z winy pracownika;
 - 14) wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy;
 - 15) wynagrodzenie za urlop okolicznościowy;
 - 16) ryczałt za opiekę nad klubami racjonalizatorskimi;
 - 17) ryczałt za prowadzenie kasy zapomogowo-pożyczkowej;
 - 18) ryczałt dla społecznych inspektorów pracy;
 - 19) płacę za czas nieobecności związanej z wykonywaniem obowiązków społecznych i państwowych;
 - 20) płace za czas choroby pracowników publiczno-prawnych;
 - 21) płace za czas przerwy dla matek karmiących;
 - 22) wynagrodzenie pracowników delegowanych na kursy szkoleniowe i doszkalające, jeśli pozostają na etacie przedsiębiorstwa;
 - 23) ustawowe odprawy przy zwolnieniu z pracy i przenoszeniu;
 - 24) deputaty;
 - 25) wartość bezpłatnych usług komunalnych;
 - 26) wartość bezpłatnego umundurowania;
 - 27) wynagrodzenie za prace twórcze i autorskie;
 - 28) wynagrodzenie za prace załadunkowe i wyladunkowe oraz przewozowe;
 - 29) wynagrodzenie za udział w posiedzeniach komisji;
 - 30) wynagrodzenie za prace zlecone;
 - 31) wynagrodzenie za ekspertyzy, porady i konsultacje;
 - 32) wynagrodzenie za prace związane z opracowaniem, oceną lub realizacją projektów racjonalizatorskich oraz popularyzacją wynalazczości i postępu technicznego;
 - 33) wynagrodzenie za udział w orkiestrze zakładowej.
- § 5. Do funduszu płac nie zalicza się:
- 1) nagród oraz wynagrodzeń za prace pokrywane z funduszu zakładowego oraz z tej części czystej nadwyżki w spółdzielniach, która pozostaje do dyspozycji walnego zgromadzenia członków spółdzielni;
 - 2) wszelkich wynagrodzeń za pracę z funduszy celowych spółdzielczości;
 - 3) premii za współudział w realizacji projektów racjonalizatorskich oraz premii za pomoc techniczną przy ich teoretycznym opracowywaniu;
 - 4) nagród dla jubilatów;
 - 5) nagród konkursowych;
 - 6) jednorazowych premii wypłacanych na podstawie doraźnych uchwał Rządu;
 - 7) wynagrodzeń za wynalazki pracownicze, udoskonalenia techniczne i usprawnienia;
 - 8) wynagrodzeń za praktyki wakacyjne;
 - 9) stypendiów;
 - 10) zwrotu kosztów za pomoce szkolne;
 - 11) diet dla delegowanych, kosztów przejazdów oraz kosztów przeniesienia służbowego;
 - 12) kosztów związanych z „Dniem Górnika”, „Dniem Hutnika”, „Dniem Stocznio-wca” i „Dniem Kolejarza”;
 - 13) wyposażenia w odzież absolwentów szkół przysposobienia zawodowego;
 - 14) wartości odzieży roboczej i ochronnej oraz wartości środków odżywczych, wydawanych pracownikom zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - 15) wartości wyżywienia wydawanego w pełni lub częściowo bezpłatnie;
 - 16) odpraw pośmiertnych i zwrotu kosztów pogrzebowych;
 - 17) innych pieniężnych i niepieniężnych świadczeń na rzecz pracowników, wynikających ze zbiorowych układów pracy oraz obowiązujących przepisów;
 - 18) wynagrodzeń za wykonane prace i usługi, od których pobierany jest podatek dochodowy, obrotowy lub gruntowy (zaliczka na podatek gruntowy);
 - 19) należności za usługi wykonywane przez chałupników oraz osoby wykonujące przemysł domowy lub ludowy.